

Kommunikativa strategier som bidrar till hållbar användning av antibiotika

Anna Lindström

Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet, anna.lindstrom@nordiska.uu.se

Antibiotika används för att behandla vissa infektioner som orsakas av bakterier. Allt fler bakterier har dock utvecklat resistens mot antibiotika. Över tid kan det innebära att vanliga sjukdomar som tidigare botats med antibiotika blir livshotande samt att infektioner som kan uppstå i samband med operation eller allvarlig sjukdom inte går att behandla. En orsak till att resistensen ökar är att antibiotika används i onödan. I Sverige förekommer en överföreskrivning av antibiotika när patienter söker vård för symptom på luftvägsinfektion (Nordström et al., 2013).

Föreliggande studie ingår i ett projekt som syftar till att identifiera kommunikativa strategier som främjar ansvarsfull föreskrivning.* Om det inte är uppenbart att antibiotika är nödvändigt kan läkaren uppmuntra patienten att avvakta. I samband med detta är skyddsnaätsråd, dvs. råd om hur patienten bör agera om symptomen kvarstår eller förvärras vanligt förekommande (Edwards et al. 2019). Skyddsnaätsråd innebär att ansvaret för att bedöma hälsotillståndet delvis förflyttas från läkare till patient. Läkaren behöver säkerställa att patienten har tagit till sig den medicinska informationen. Skyddsnaätsrådet implicerar också ett förtroende: läkaren måste förlita sig på patientens följsamhet om hälsotillståndet försämras.

Jag använder samtalsanalytisk metod (CA) för att undersöka hur skyddsnaätsråd utformas och tas emot i möten mellan läkare och patienter i primärvården. Empirin utgörs av 27 sekvenser som excerperats från en videoinspelad korpus av 67 konsultationer där vuxna patienter söker vård för symptom på luftvägsinfektion. Analysen dokumenterar hur patienter visar följsamhet mot skyddsnaätsråd samt vilka strategier som tillämpas i besök där patienter inte visar att de tar rådet på allvar.

Referenser

Edwards, P., Ridd, M., Sanderson, E., & Barnes, R. (2019). Safety netting in routine primary care consultations: an observational study using video-recorded UK consultations. *British Journal of General Practice* 69 (689): e878-e886.

Nord, M., Engström, S. & Mölsted, S. (2013). Very varied prescription of antibiotics in primary care. Low adherence to guidelines in throat infections as shown by diagnosis based data. *Läkartidningen*, 110, 1282–1284.

* Studien ingår i forskningsprojektet *Antibiotic prescription in Swedish primary care consultations*. Huvudsökande: Anna Lindström, Uppsala universitet. Doktorand: Klara Bertils, Uppsala universitet. Affilierade forskare: Professor John Heritage, University of California, Los Angeles, Dr Rebecca Barnes, Oxford University och MD Thomas Tängdén, Uppsala universitet. Projektet delfinansieras av *Uppsala Antibiotic Center*.